Влада на Република Северна Македонија

Скопје, 19 декември 2023 година
Бр. 41- 13327/3

До
Претседателот на Собранието на
Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91, алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување на Законот за управување со дополнителни текови на отпад, што го утврди на седницата, одржана на 19 декември 2023 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Каја Шукова, министер за животна средина и просторно планирање и д-р Христина Оџаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање, а за повереници Неби Реџепи, државен секретар во Министерството животна средина и просторно планирање и Ана Каранфилова Мазневска, раководител на сектор во Министерството за животна средина и просторно планирање.

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Северна Македонија

Фатмир Битики

Подготвил: Владимир Лазаревски, соработник
Проверил: Никола Пасков, раководител на одделение
Катерина Јаневска, раководител на одделение
Контролирал: Стојанчо Радичевски, помошник раководител на сектор
Jetmira Maliqi, помошник раководител на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор
Одобрил: м-р Методија Димовски, генерален секретар на Владата

ВОВЕД
I.ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА

ПРЕДЛАГАЧ:
Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ:
Каја Шукова, министер за животна средина и просторно планирање и

д-р Христина Оџаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање

ПОВЕРЕНИЦИ:
Неби Реџепи, државен секретар во Министерството животна средина и просторно планирање и

Ана Каранфилова Мазневска, раководител на сектор во Министерството за животна средина и просторно планирање

Предлог на закон
за изменување на законот за управување со дополнителни текови на отпад

Скопје, декември 2023 година

HYRJE
I. VLERËSIM I GJENDJEVE NË FUSHËN QË DUHET TË RREGULLOHET ME LIGJIN DHE SHKAQET PËR MIRATIMIN E LIGJIT

PROPOZUES:
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

PËRFAQËSUES:
Kaja Shukova, Ministre e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe

Dr. Hristina Odzaklieska, Zëvendës Ministre e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor

TË BESUAR:
Nebi Rexhepi, Sekretar Shtetëror në Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe

Ana Karanfilova Maznevska, shefe e departamentit në Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor

Propozim-ligji
për ndryshimin e ligjit për menaxhimin e rrjedhave shtesë të mbeturinave

Shkup, dhjetor2023 viti

ЗАКОНОТ

Обврската на производителите на масла е уредена со Законот за управување со дополнителните текови на отпад (*) .
Согласно законот, производителите на масла што пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија масла имаат обврска заради извршување на обврските од проширена одговорност на производителот, да платат надоместок за управување со отпадните масла.
Од страна на бизнис заедницата побарано е намалување на надоместокот. Врз основа на проценка на индустријата се работи за надоместок кој е многу поголем од она што реално е потребно за да може да се воспостави систем за управување со отпадните масла, па поради тоа потребно е негово намалување. Дополнително, надоместокот за масла би можел да предизвика голема дисторзија на пазарот и да предизвика дополнителан инфлација, имајќи предвид дека индустријата и градежништвото како корисници на маслата ќе бидат дополнително оптоварена со повисоките цени на маслата.
Токму поради наведеното се пристапи кон намалување на надоместокот, со што ќе се овозможи намалување на финансиското оптоварување за производителите, а од друга страна намалувањето нема да влијае на воспоставувањето на системот за управување со отпадни масла.

Detyrimi i prodhuesve të vajit rregullohet me Ligjin për Menaxhimin e Rrjedhave shtesë të Mbeturinave (*).
Sipas ligjit, prodhuesit e vajit që lëshojnë vajra në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut kanë detyrimin me qëllim të përmbushjes së detyrimeve nga përgjegjësia e zgjeruar e prodhuesit, të paguajnë kompenzim për menaxhimin e vajrave të përdorura.

Nga komuniteti i biznesit është kërkuar ulje të tarifës. Bazuar në vlerësimin e industrisë, kjo është një tarifë shumë më e lartë se ajo që nevojitet realisht për të krijuar një sistem të menaxhimit të mbeturinave të vajrave, dhe për shkak të kësaj duhet reduktuar. Për më tepër, kompenzimi për vajrat mund të shkaktojë një shtrembërim të madh të tregut dhe të shkaktojë inflacion shtesë, duke qenë se industria dhe ndërtimi që përdorin vajrat do të rëndohen më tej nga çmimet më të larta të vajrave.

Pikërisht për shkak të asaj që u cek më lartë u morën qasje për uljen e kompensimit, e cila do të mundësojë uljen e barrës financiare për prodhuesit dhe nga ana tjetër, nuk do të ndikojë në ngritjen e sistemit të menaxhimit të mbeturinave të vajrave.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Основна цел на законот е воспоставување на одржлив систем за управување со отпадни масла. Со намалување на надоместокот на отпадни масла ќе се определи реална цена на надоместок кој треба да ја плаќаат производителите на масла кои пуштаат производи на пазарот на Република Северна Македонија.

II QËLLIMET, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Qëllimi kryesor i ligjit është ngritja e sistemit të qëndrueshëm për menaxhimin e vajrave të përdorura. Me uljen e kompenzimit për mbeturinat e vajrave do të përcaktohet çmimi real i kompenzimit që duhet të paguajnë prodhuesit e vajit që lëshojnë produkte në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ

III. VLERËSIMI I PASOJAVE FINANCIARE

ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Нема фискално влијание, затоа што наплатата на овој надоместок влегува во сила од 1 јануари 2024 година

NGA PROPOZIM - LIGJI MBI BUXHETIN DHE MJETET E TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Nuk ka asnjë ndikim fiskal sepse faturimi i këtij kompemzimi hyn në fuqi më 1 janar 2024

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗАТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Донесувањето на Законот нема да предизвика дополнителни финансиски импликации потребни за спроведување на законот.

IV. VLERËSIMI I MJETEVE FINANCIARE TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRËN E SIGURIMIT TË MJETEVE, TË DHËNA NËSE ZBATIMI I LIGJIT TËRHEQ OBLIGIME MATERIALE PËR SUBJEKTE TË VEÇANTA

Miratimi i Ligjit nuk do të shkaktojë burime financiare shtesë të nevojshme për zbatimin e ligjit.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОПОЛНИТЕЛНИ ТЕКОВИ НА ОТПАД

Член 1

Во Законот за управување со дополнителни текови на отпад [(*)] („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 216/21) во членот 23 став

PROPOZIM-LIGJI PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR MENAXHIMIN E RRJEDHAVE SHTESË TË MBETURINAVE

Neni 1

Në Ligjin për menaxhimin e rrjedhave shtesë të mbeturinave (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 216/21) në

(2) точката 1) се менува и гласи:
„75 мкд/кг за масла;“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

nenin 23 paragrafin (2) pikën 1) ndryshohet si vijon:
"75 mkd/kg për vajrat"

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОПОЛНИТЕЛНИ ТЕКОВИ НА ОТПАД

I.ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

Со овие предлог измени се врши изменување на висината на надоместокот за управување со отпадни масла.

ARSYETIMI I PROPOZIMIT TË LIGJIT PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MENAXHIMIN E RRJEDHAVE SHTESË TË MBETURINAVE

I.SHPJEGIMI I PËRMBAJTJES SË DISPOZITAVE TË PROPOZIM-LIGJIT

Me këto ndryshime të propozuara ndryshohet edhe shuma e kompenzimit për menaxhimin e mbeturinave të vajrave.

Обврска за плаќање на надоместокот имаат производителите што пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија масла кои се должни да го платат како надоместок за управување со отпадни производи.
Со предлог законот се врши намалување на надоместокот од 150 денари на 75 денари за кг. масла.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Сите решенија наведени во законот се меѓусебно поврзани и се надополнуваат.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предлог законот ќе се намали финансиското оптоварувањето врз производителите на масла кои пуштаат производи на пазарот во Република Северна Македонија, а индиректно и врз индустријата и градежништвото кои се корисници на маслата.
Ваквото намалување нема да влијае на воспоставувањето на системот за управување со отпадни масла од причини што сега пропишаната цена на надоместок е превисока и нејзиното намалување ќе овозможи поставување цена која е реална.

Obligim për pagesën e kompenzimit kanë prodhuesit që lëshojnë vajra në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut që janë të detyruar të paguajnë si kompenzim për menaxhimin e mbeturinave.
Me propozim të ligjit, bëhet reduktimi i kompenzimit nga 150 denarë në 75 denarë për kg. vajra.

II. LIDHJA E NDËRSJELLË E ZGJIDHJEVE TË PËRFSHIRA NË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Të gjitha zgjidhjet e përcaktuara në ligj janë të ndërlidhura dhe plotësojnë njëra-tjetrën.

III. PASOJAT QË DO TË REZULTOJNË NGA ZGJIDHJET E PROPOZUARA

Me propozimin e Ligjit do të reduktohet barra financiare për prodhuesit e vajit që lëshojnë produkte në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, dhe indirekt për industrinë dhe ndërtimtarinë, të cilët janë përdorues të vajrave.

Një reduktim i tillë nuk do të ndikojë në krijimin e sistemit të menaxhimit të mbeturinave të vajrave për arsye se çmimi i kompensimit i përcaktuar aktualisht është shumë i lartë dhe reduktimi i tij do të lejojë vendosjen e një çmimi real.

Одредба од Законот за управување со дополнителни текови на отпад што се менува

Член 23

Надоместок

(1) Производителот кој пушта на пазарот во Република Северна Македонија производи од членот 5 став (1) од овој закон, е должен да плати надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила (во натамошниот текст: надоместок).

(2) Надоместокот од ставот (1) на овој член, изнесува:

1) 150 мкд/кг за масла;

2) сите видови гуми – 10 мкд/кг;

3) 10 000 мкд/парче за возила и

4) за текстил:

- 1 мкд/парче за сите видови детска облека,

- 1,5 мкд/парче за облека од големина S,

- 2,5 мкд/парче за облека од големина M/L,

- 3,5 мкд/парче за облека од големина XL и поголема;

- 1,5 мкд/парче за метража која не е поголема од 20 cm во која било димензија;

- 2,5 мкд/парче за метража која не е поголема од 20 cm – 1 метар во која било димензија;

- 3,5 мкд/парче за метража која е поголема од 1 метар во која било димензија и

Dispozita e Ligjit për Menaxhimin e Rrjedhave Shtesë të Mbeturinave që ndryshohen

Neni 23

Kompensimi

(1) Prodhuesi i cili vendos në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, është i detyruar të paguajë një tarifë për menaxhimin e mbeturinave të produkteve dhe të automjeteve (në tekstin e mëtejmë: tarifa).

(2) Kompensimi nga paragrafi (1) i këtij neni është:

1) 150 den / kg për vajra;

2) të gjitha llojet e gomave 10 den/kg;

3) 10 000 den / copë për automjete dhe

4) për tekstilet:

- 1 denar / copë për të gjitha llojet e veshjeve për fëmijë;

- 1,5 den / copë për rroba të madhësisë S;

- 2,5 den / copë për rroba me madhësi M / L;

- 3,5 den / copë për rroba me madhësi XL dhe më të mëdha;

- 1.5 den / copë për nje njehsor që nuk i kalon 20 cm në asnjë dimension;

- 2.5 den / copë për një metër jo më të madh se 20 cm - 1 metër në çdo dimension;

- 3.5 den / copë për një metër që është më e madhe se 1 metër në çdo dimension dhe

- 5.0 den / m2 për tapetë, qilima.

- 5,0 мкд/м2 за теписи, килими.

(3) Надоместокот се пресметува врз основа на нето - тежината за масла во килограми, по единица парче за производ во случајот на возила и за секој вид гуми и текстил во килограми, кои се пуштени на пазарот, за што се подготвува квартална пресметка на посебен образец, дури и кога производителот не пуштил производи на пазарот во текот на тој квартал.

(3) Kompensimi llogaritet në bazë të peshës neto për vajrat në kilogram, për njësi të copës së produktit në rastin e automjeteve dhe për secilin lloj të gomave dhe tekstileve në kilogram, të cilat janë hedhur në treg, për të cilat llogaritja tremujore e një forme të veçantë, edhe kur prodhuesi nuk ka lëshuar produkte në treg gjatë këtij tremujori.

(4) Надоместокот од ставот (2) точка 3) на овој член, ги опфаќа сите делови кои се вградени во возилото во времето на продажбата, вклучувајќи ги и производите согласно со прописите за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, прописите за управување со батеии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, како и обврските кои се однесуваат на маслата согласно со овој закон и за овие делови производителот не плаќа одделен надоместок утврден во истите.

(4) Kompensimi i përmendur në paragrafin (2) pika 3) të këtij neni, përfshin të gjitha pjesët që janë instaluar në automjet në kohën e shitjes, përfshirë produktet në përputhje me rregulloret për menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike, rregulloret për menaxhimin e baterive dhe akumulatorëve dhe baterive dhe mbetjeve të akumulatorëve, si dhe detyrimet në lidhje me vajrat në përputhje me këtë ligj dhe për këto pjesë prodhuesi nuk paguan tarifë të veçantë të përcaktuar në to.

(5) Обврската за пресметување на надоместокот за производителот настанува од моментот кога производите од ставот (1) на овој член, соодветно, за прв пат ги пушта на пазарот на Република Северна Македонија.

(5) Detyrimi për llogaritjen e kompensimit për prodhuesin lind nga momenti kur produktet nga paragrafi (1) i këtij neni, përkatësisht, lëshohen për herë të parë në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut. (6) Detyrimi për të llogaritur kompensimin për prodhuesin, i cili si përdorues i fundit importon në Republikën e Maqedonisë së Veriut produkte me përdorimin e të cilave krijohen mbeturina të produkteve dhe mbeturina të automjeteve, lind në momentin kur fillon shfrytëzimi ose përdorimi i tyre.

(6) Обврската за пресметување на надоместокот за производителот кој како краен корисник увезува во Република Северна Македонија, производи со чиешто користење се создаваат отпадни производи и отпадни возила, настанува во моментот кога започнува нивното користење, односно употреба.

(7) Производителот е должен да го плати утврдениот надоместок од ставот (2) на овој член, секој 15 ден од тековниот квартал за сите пресметани надоместоци

(7) Prodhuesi është i detyruar të paguajë tarifën e përcaktuar nga paragrafi (2) i këtij neni, çdo ditë të 15 të tremujorit aktual për të gjitha tarifat e llogaritura për tremujorin paraardhës.

за претходниот квартал.

(8) Средствата од надоместокот од ставот (2) на овој член, се приход на органот за животната средина и се уплаќаат на посебна уплатна сметка.

(9) Надоместокот не се плаќа доколку производот се извезува или уништува во тековната година, за што производителот доставува доказ.

(10) Во случајот од ставот (9) на овој член, производителот е должен да обезбеди извозна електронска царинска декларација како доказ дека количеството на производи за кои не е пресметан надоместокот се извезени надвор од земјата или да обезбеди документ од кој е видливо дека производите се уништени.

(11) Во случаите кога е платен надоместокот за извоз или уништување на производите, производителот, има право на поврат на платениот надоместок за извезената или уништената количина на производи доколку истата повторно се извезе во рок од пет години од датумот на плаќањето на надоместокот.

(12) За поврат на надоместокот од ставот (11) на овој член, производителот до стручниот орган на посебен образец поднесува барање за поврат на надоместокот заедно со кварталната пресметка од ставот (3) на овој член за наредниот квартал, во кој ќе се наведат причините за поврат на надоместокот.

(13) Поврат на надоместокот се врши со решение на стручниот орган по испитување на доставената документација и проверка дали се исполнети условите за враќање на исплатениот надоместок во согласност со ставот (12) на овој член.

(14) Решението на стручниот орган од

(8) Mjetet nga kompensimi nga paragrafi (2) i këtij neni do të jenë të ardhura të organit të mjedisit jetësor dhe do të paguhen në një llogari të veçantë pagese.

(9) Tarifa nuk paguhet nëse produkti eksportohet ose shkatërrohet në vitin aktual, për të cilin prodhuesi paraqet provë.

(10) Në rastin e përmendur në paragrafin (9) të këtij neni, prodhuesi është i detyruar të sigurojë një deklaratë doganore elektronike të eksportit si provë se sasia e produkteve për të cilat nuk është llogaritur tarifa është eksportuar jashtë vendit ose të sigurojë një dokument nga i cili është e dukshme që produktet janë shkatërruar.

(11) Në rastet kur është paguar tarifa për eksport ose shkatërrim të produkteve, prodhuesi ka të drejtë të rimbursojë tarifën e paguar për sasinë e eksportuar ose të shkatërruar të produkteve nëse rieksportohet brenda pesë viteve nga data e pagesës së tarifës.

(12) Për rimbursimin e tarifës nga paragrafi (11) i këtij neni, prodhuesi duhet të paraqesë kërkesë për rimbursim të tarifës organit profesional në një formë të veçantë së bashku me llogaritjen tremujore të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni për tremujorin vijues, i cili do të tregojë arsyet e rimbursimit. (13) Rimbursimi i tarifës bëhet me vendim të organit profesional pas shqyrtimit të dokumentacionit të paraqitur dhe kontrollollit nëse plotësohen kushtet për kthimin e tarifës së paguar në përputhje me paragrafin (12) të këtij neni.

(14) Vendimi i organit profesional nga

ставот (13) на овој член се донесува најдоцна во рок од 60 дена по приемот на барањето за поврат на надоместокот од ставот (12) на овој член.

(15) Против решението од ставот (13) на овој член може да се поднесе жалба согласно со прописите за општа управна постапка.

(16) По правосилноста на решението од ставот (13) на овој член, органот за животна средина врши поврат на надоместокот.

(17) Министерот кој раководи со органот за животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите, ја пропишува формата и содржината на образецот од ставот (3) на овој член, начинот и потребната документација за поврат на надоместокот како и формата и содржината на образецот од ставот (12) на овој член.

paragrafi (13) i këtij neni do të miratohet jo më vonë se 60 ditë pas marrjes së kërkesës për rimbursim të tarifës nga paragrafi (12) i këtij neni.

(15) Kundër vendimit nga paragrafi (13) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për procedurën e përgjithshme administrative.

(16) Pas hyrjes në fuqi të vendimit nga paragrafi (13) i këtij neni, organi i mjedisit jetësor do të rimbursojë kompensimin.

(17) Ministri që e administron organin e mjedisit jetësor në pajtim me ministrin që e udhëheq organin e administratës shtetërore, përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave, përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi (3) i këtij neni, mënyrën dhe dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e tarifës, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të përmendur në paragrafin (12) të këtij neni.